

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjeleik minden vasárnap.

Árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyelvre 2 kor.

Felolók szerkesztő:

SZÁNTÓ SAMU Dr.
ügynök.

Nyitási díjak soronkint 40 fillért küszöletnek.
Egyes lap ára 20 fillér.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.

Nemzeti politika.

Hoek János, a régi nemzeti párt ezen illusztris kath. papi tagja, aki a kormány főrcnytelen intézkedései miatt a magyar nemzeti aspirációk kivívására elsőnek lépett ki a szabadelvű pártból, a képviselő házban az elmúlt szerdán tartott nagy beszédében jelentette, hogy bár régebben politikai ellenfele volt br. Bánffy Dezsőnek, most hogy az nemzeti politikát, közgazdasági önállóságot írt zászlójára, helyesli azt. Ez nyílt csatlakozás volt az Új pártához s az egész Ház feszült érdeklődéssel hallgatta, mikor azt lejegyezte: „Az obstrukciót nem az ellenzék dacossága okozta, hanem a kormány rendszer, mely merően elzárkozik minden nemzeti kívánások elől. Meg kell győzni a koronát arról, hogy itt állandó béke nem lesz, míg a nemzet jogos kívánásai nem teljesülnek.”

S ezzel megjelent a Bánffy szellem a házban, az a szellem, a melynek nyílt, őszinte, hazafias és elszánt nemzeti programja oly termékenyítőleg hat a meddő politikai harcok jelenlegi sivár állapotában. Az önértékes független gondolkodású, csakis a magyar faj érdeke után induló hazafiak nagy száma egyet ért az új párt törekvésével, mely az önálló magyar vánterületet a nemzeti fejlődés és anyagi gyarapodás egyedüli biztos alapjává tekinti.

Ezenek a politikáinak hívei napról-napra szaporodnak az országban mindenfelé s magában a képviselőházban oly hirdetői vannak, akiknek nemzeti érzülete, önzetlen hazafisága mindig a legmagasabb fokun állott s akiknek szava, egyéni tekintélye igen nagy súlyjal bír az országpolitikában. Ebhez a pártához csatlakozott Kötvös Károly, a vajda, Hoek

János, Ovári Ferenc s csak a múlt héten jelentette be dr. Györfly Gyula a csikszentmártoni választókerület képviselője kilépését szabadelvű pártból, hogy nyíltan hozzáálljon Bánffy Dezső népszerűvé vált új pártjának zászlójához.

A dr. Györfly Gyula kilépése érdekel bennünket első sorban. Régen tudtuk, hogy ő elégedetlen a kormány s vele együtt a szabadelvű párt nemzetellenes alkotmánytípró politikájával.

Első sorban ezen elégedetlensége ösztönözte őt a párt elhagyására, a közvetlen rugót azonban gróf Tisza István hírhedt házszabály indítványa adta meg amelylyel betelt a mérték. Dr. Györfly Gyula lerázta magáról a szabadelvű pár tespedt ígájának nyögését s követve lelke sugallatát oda állott azon hazafiak sorába, akik nem személyes érdekeiket, hanem a haza javát tekintik a politikában s akiknek vezére a legfőbb udvari méltóságot dobta el magától, hogy közelebb jusson az aktuális politikai működés nemzeti forrásához.

Habár azóta vissza van vonva Tisza indítványa, habár már azóta a „lélekemelő pillanat” meghozta a békét a képviselőháznak, mégis helyeselni tudjuk Györfly Gyula lépését, mert ez a béke nem a nemzeti jogok, hanem éppen a reakció diadala volt s bármilyen nyugalom uralkodik is ma már a parlamentben, a nemzet harcra csak most kezdődik, elveszett, feladott jogainak kivívásáért.

Jól tette Györfly Gyula, hogy ott hagyta azt a pártot, amely most az új párt alakulása folytán teljesen leplezetlenül fog a magyar nemzet előtt állni s az látni fogja, annak eszméi nem liberálisak, célja nem nemzeti, mert ha az volna, akkor nem kellene üldöznie az alakuló új pártot, sőt

ellenkezőleg tárt karokkal fogadni, s azzal egyesíteni programját megvalósítani. A kormánypárt ezenaltem szabadelvűpárt, hanem ausztriai párt leend, mely küzd br. Bánffy Dezső ellen. A kinek célja: „Logyen az állam belső és külső szervezetében magyar nemzeti!” S lehet-e szabadelvűnek lehet-e nemzetinek mondani azt pártot, mely ezt nem akarja?

A nemzet bizonyára elfogja ismeri azokat, kik őszinte szívvel s szilárd akaratúval küzdenek az ő érdekében s nem csak jelzőnek használják fel a magyar nemzet nevét s léteve őrzött alkotmányát s a mikor az veszélyben van, nem haboznak egy pillanatra sem a védelmezők táborába beállni.

A nép saját elveinek képviselőjét választja meg s habár annak kötöttmarchontója nincs is, mégis kötelessége választóinak hangulatahoz alkalmazkodni vagy a consequenciát levonni.

A csiki székely nép minden ízében magyar, magyarnak kell lenni képviselőjének is s Györfly Gyula vármegyeje népének lelkéből vette az iniciatívát, mikor új pártot azok közé, akik a magyar nemzeti zászló alatt harcolnak.

Ezt kellett követnie, ha híven akarta képviselni kerületét, mert e nép már felvilágosodott, meg tudja különböztetni a jót a rosszától s e talajtán csak egy növény található életnedvre, csak egy virág fakadhat: „A magyar nemzeti politika.”

A politikai hétről.

A lélekemelő pillanat elkövetkezett. Tivady Kálmán, a kormanyvezet. könyves szemekkel nyújtotta bekejébbjait gróf Tisza István felé s a gróf, ur sietett elfogadni azt. Harmadikunk Ugron Gábor csatlakozott a könyvező párchoz s meglett a beke. Valószínű, hogy a nemzet is könnyezett, de az is valószínű, hogy nem azért könnyezett, mert

meghatotta szívét a leszerelés, hanem azért, mert ismét elromlott láta kincseit, magyar nyelvet, gazdasági önállóságát.

S megindult az újoncjavaslat vitája. Egy ülésen lefolygáltak, elfogáltak, pár nap múlva már a sorozásokat is megkezdik, a ház pedig hozzáfogott az indennias tárgyalásához s az is folyik ma is esendes mederben. Pedig ha jól emlékszünk, Uron Gábor is azt mondotta, a Magyarországi is azt hirdette, hogy az egység csak az újoncjavaslat keresztül bocsánthatóra állott, de azontul nem. De ugylátszik azontul is.

Nemsokára megszavazzák az indennias-t is, megkezdődnek az adóvéghajtások s lesz vig dobszó muzsika a Kárpátoktól az Adriáig. A pénzügyminiszter ur ugyan megígérte, hogy méltányossággal lesz a hátrélcokok iránt, de hát a pénzügyminiszter ur messze van, a pénzügyi közegek pedig közel vannak s kitudja mi történik.....

Leungyel Zoltánról azt hirdették, hogy Bánffyista. Ő azt mondja nem az, de ha az is volna sem lenne baj, mert Bánffy politikáját nagyra becsüli. Hogy Leungyel a saját pártját megelégedve senniképen sincs, az bizonyos. És hogy Leungyel a saját pártját megelégedve senniképen sem lehet, az is bizonyos. Kossuths filippikája bizonyítja azt, melyet a Kossuths párt ellen tartott. A Kossuths pártnak azt mondja — megyvan a maga programja, de a miénk hozzá egy garas ára hite, mert hisz maga Kossuths Ferenc után utólag hirdeti s azon a címen szerel le minden akcióit, hogy a nemzeti követelmények kivitelennek.

Most felütötte fejét a parlamentben egy párt, amelynek van nemzeti programja is, van hite is annak megvalósításában. Hoek János a parlamentben jelentette ezt be, leleplezve egyszersmint Tiszta István, hogy Bánffy bukása után ő volt az, aki azt tanácsolta Bánffynak, írják a házszabályt revíziót zászlójukra s ezzel a jelszóval menjének ellenükbe.

Bánffy nem fogadta meg a tanácsot. Elment ugyan az ellenükbe, de nem a házszabály revíziójával, hanem a nemzeti aspirációikkal.

S ezalatt mit csinál Tiszta István? Kezébe ragadja a hatalmat s megakarja csinálni Ausztriával e kiegyezést mindenképpen, tehát erőszakkal is. S gondolatait, hogy amit erőszakkal oktroyálnak rá Magyarországra, az a magyarokra nézve kedvező nem lehet.

S ezalatt tömörül Bánffynak a gazdasági önállóságról küzdő pártja. Főtársa Károly nyitkozott, Ovári Ferenc zászlót bontott s nyílt levélben tudatta választójaitól belépését. Győrffy Gyula a szabalevívi pártból kilépett s Hoek János ingerülten küldte be a parlamentbe a jelszót: „Kiegyezést

Ausztriával közös vánterület mellett csinálni nem fogunk!... —

Érdekes eszmét vetett fel Bartha Miklós. A mai kormányparti rothadt és corrupt politikai rendszert, mely 36 év óta nyűgözi le a nemzeti haladást s szolgalmatvisz eszköze az osztrak érdekek, ki kell irtani a politikai közelethől. S e célból ajánlja az összes ellenzéki pártok egyesülését.

A terv szép, csak nehezek a kivétel módozatai, de ha a helyes utat megtalálják s teremtenek egy kormányképes ellenzék, akkor vivát Hungáriá.

Uj pártalakulások és a gazdasági politika.

Csikszereda, 1904. márc. 20.

A politikai tevékenység maradiságát nem őr. Az idők és ezzel kapcsolatban a viszonyok és körülmények változása megköveteli a helyzethez az egybutelli nemzeti akarathoz és véleményhez és az ebből folyó jogos aspirációkhoz való alkalmazkodást. A régi, valamint az újonnan szervezett pártkeretekben belüli érvényesíthető közjogi törekvések törvényezőre való emelésének célása mellett nem szabad elzárkóznunk az államok politikáját jelenleg kizárólag uráló azon gazdasági követelmények megoldása felől, amelyek az általán anyagi felvirágoztatás, a polgárok jólétének szociális viszonyainak fokozatos emelést vannak hivatva újolni.

A politikai pártok ma csak jelszavakat használnak. Minden faradozaukat a közjog terén felmerülő kérdések megvitatása emésztli föl. A gazdaságpolitikai kérdésekkel és követelményekkel szemben a lehető legnagyobb leginlokaltabb indólenet tanu állítjuk, a politika — mint jelszó — oligarchikus minibuszként szerepel és a gazdasági kérdésektől ugyszóval megközelíthetetlen. A nemzeti aspirációk pedig homlokjegyenest ellenkeznek az elmondott elvekkel, mert modern államalkotmányunk mellett, mely rendet, szabadságot, érvényességét és igazságot biztosít, az értelmelegnek legelőbb kívánása a legterelmenydsabb, legelőbbtesőbb nemzeti produkció, amely munkaszerezettel, vállalkozási szellemmel párosul különösen akkor, hogy ha termékeny földdel, szerencsés geográfiai és fizikai viszonyokkal rendelkezünk.

Minden lehetőség megvan ahhoz, hogy az állam hatalmi súlyát előmozdító gazdaságpolitikai kérdések dominálnak mert halaszthatatlan megoldást szükségesülve merlnek fel oly kérdések, amelyek egy politikai párt zászlajára írva annak feltétlen létjogosultságát és a nemzet osztatlan bizalmát biztosítanák.

A gazdasági kérdések nagy fontosságú ma már mindenképpen elisméri. A nagyhatalmak politikája nagyobbbrézt a gazdasági előnyök kihasználásában és az ezzel kapcsolatban reformok életbeléptetésében csuasoosodik ki. A pártkeretekben belüli érvényesíthető az a politika, amely az állam gazdasági helyzetét javítja, előrelátó és megfontolt intézkedésekkel reformálja iparát, kereskedelmét és tudatos eszközökkel érvényesen fejleszti, mert csak így tehetünk azért egy oly hatalmi állásra, amelynek égjeze alatt a polgárok fokozatos vagyoni virágzása és jóléte biztosítva van.

A vezétpolitikusoknak számolni kell azon módzásokkal is, amelyek a gazdasági érdekek tökéletes szemlélését a kereskedelmis, ipari, forgalmi és vámkérdéseknek a köz és az ország javára való sikeres rekonstrukcióját előlélik.

Egy új párt megalakulása — gazdasági érdekek megvonása és istápolása céljából — a mai konstellációk kibéptetett felületű szükségessé s létjogosultságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy minden állam politikai és diplomáciai ténykedésének rugója szoros — ugyazólva elválaszthatatlan — kapcsolatban áll az öns gazdasági érdekek megvédelmézőesével.

Az új párt az elmúlt napokban bocsátotta ki kiáltvány alakjában programját, amely az ország választóközönységének a közjogi részre vonatkozólag a legrendesebb ismertetésekkel és meggyőző fejtegetésekkel szolgált.

A követendő gazdaságpolitikáról csak hűzagos, leléletes programot kaptunk, holott az egész ország közvéleménye lázas érdeklődéssel várt egy gazdaságpolitika teljes és mindent felölelő munkatervet, amely mindannyiunkat elszánt, fáradhatatlan, kitartó és buzgó munkára szólít saját anyagi érdekeink kivívása érdekében. Hogy mindezt nem kapjuk meg, azt kizárólag annak tulajdonítjuk hogy a jelenlegi helyzetet, sajnos még mindig a közjogi kérdések dominálják, de a

Kafka Margit verseiből

LEÁNYKÉRES.

Fehérimankós téli éjszaka
Éjféli miséről mentünk haza,
S járt legelőül, csuda hallgatagou,
A jegyző urral Mária hugom

A férfi szólt az erdő szélénél:

Hallotta-e, kisasszony, mit beszél
Kettőnkéről együtt a falu? Tudom!
Sietve mondta Mária hugom.

A rozsvetés dülőjén szólt megint:

— A szobeszéd igaz lehetne mind.
Ha jönne velem, — mindig egy utom...
Igen! — felelte Mária hugom.

Megegyszer szólt a szerűsrélt megint:

Éles kis madaram! Fíradt lehet!
Adj a karját! — S ment hallgatagou,
Rozsvétimulva Mária hugom.

VÁGYAK.

Úgy-e, most jól áll a hajam megint?
És úgy-e, jól van szabva a ruhám?

Színes szalag, csokorha szedve mind,
Ilyen a szívem is, könnyű, vidám.
El innen csak! Sokadalomba vágyom,
Ahol repkednek balga karajok,
Futószerelemek szállnak tüzes szárnyon.
Nagy, halálos jókedvet adjatok!
Mukálni akarok!

És mégis, mégis, — e homályos zugban,
Csillapító esendben jobb volna lenn,
Itt csak valami néma, tompa bú van
És béketűrő, mélységes magány —
Jobb volna itt maradni minden este
S az éjszakám, míg jön a virradat
— Behunyom a szemem és várni egyre
Az idő, az idő míg elhalad
És belemeli azt a holl nyarat.

A regényirő.

A regényirő Boronkaynak jó szeme volt mindenképpen. Mert lám, ahogy az első látogatást megtette hajdani kenyeres pajtásánál, már tisztában volt azzal, hogy a régi jó barát szépséges felesége, a két éves menyecské készült elpártolni az urától. Már mint

a Kisfáy Laci felesége, a kiesi, széke asszony. Megrázta bizontos fejét Boronkay erre a felfedezésre. Elégedetlenül, bosszusan bakatott hazafelé a kis város hepe-hupás utcáján s mikor a házuk elé ért (egykor márványtábla fog ékeskedni az öreg ház falán, mert hogy itt született a kiűnő regényesiműlő), tépelődve szólt be a kiesi hűgának a muskádval, lila fuksziával telerakott ablakon:

— Piri te, ki az a bajnok Gáspár?

Piri — a kiesi, széksike, kékezemű Piri — ott termelt az ablaknál és piros arcocskáját kidugva a virágok között, csufondárasan mondta:

— Jó, jó! Hát nem ismered? Bajnok Gáspár... hát... hát az egy igen — szép ember!

Boronkaynak nevetnie kellett a huga magyarázatán. Mert csufondárason fogott bele a kiesi leány a főtárgosításába, de a Bajnok Gáspár nevű szinte áhíttal ejtette ki:

— Jó, jó! — vágta vissza hát csúpösen a hűgának, és te talán szerelmös vagy bele csúppög?

vezér eszélekküri tudása és előrelátás, a magyar érdekeket szívón viselő józsn politikai tökéletes biztosítékot nyújt arra, hogy annyi erővel igyekezzen Magyarország közjogi létét megőrizni, épp oly erővel fog a gazdaságpolitika terén a nemzet osztályain bizalmától kísérve, eredményteljes munkát végezni.

A program gazdasági részének legelismertese méltóbb a mi kitérle, amely gazdasági önállóságunkat követeli. Mert tény az, hogy a Magyarország és Ausztria között lévő közzgazdasági viszony új intézményekben, mint különbözően gyakorlati alkalmazásában sérti a paritást. Mert se konzuli bíróságaink, se diplomáciaink, se kereskedelmi képviselőink, sem állami költségvetésünk, jóléti intézmények létesítetnek és a munkaadó és munkás közötti viszony igazságosan szabályoztatik.

Az új pári jelzava: erős állam gazdaság nemzet. egyenes közszellem, független, méltó, a nemzeti gondolatától áthatott társadalom — hűlades minden téren.

Bárha előnök azt az időt, hogy mindezen jelzavak teljesedésebe mennének, amihet is minden jószanal gondolkodó polgára a nemzetnek megélkeztet fog nyújtani, de csak akkor, hogy ha a parlament gépezetét nem az inproduktív közzjogi politika fogja hajtani, hanem annak helyét átveszi a mindannyiunk által hön öhajított és hatalmi állásunkat és vagyoni felvirágzásunkat egyes egyedül ölmözditő gazdasági politikai programjaink!

Zoltán Viktor.

Március 15.

Csikszereében.

Az a adásémléknappjatez egész országban nagy lelkesedéssel és szeretettel ünneplétek meg. Petőfi és a lángoló ifjak hazaszeretete új életre ébredt a mai nemzedék szívében és — ha nem is oly lelkes és bátor téttel, — de legalább buzgó szavakkal küszöbölték 1848. március 15. korzakalkodó eseményeit. A szavak pedig elröppöltek, az ünnepszaja elindult a utánna újra megkezdődött a hétköznapi munka, a létért való küdelem sivár ideje! Csikszereében és a vármegye községekben a legnagyobb lelkesedéssel ünneplétek meg március 15. ikét. Sajnos, városunkban csak egy néhány zászló lengett a házak felett, de annál nagyobb lelkesedéssel szállta meg az ifjú szíveket, a melyek reménynyújtó örökös zálogai a magyar szabadságszeretnek és hazaságnak. Az ifjuság, különösen a csikszereői hazafias szellemben nevelt diákság méltó módon vette ki a részét a szabadság szent-émléknapp-

ből. Délelőtt tíz órakor a csikszereői román templomban Szigethy Gyula plébános pontifikálása mellett ünnepléses istentisztelet volt, amelyen a hazafias közönségben kívül a csikszereői román, kath. főgimnázium és tanítóképző ifjusága derék tanáraink vezetése mellett részt vett. Istentisztelet után a közönség és a deák ifjuság a városbába előtér fölé tért vonult, ahol Rádúj Bóni Árpád és Mici Miska zenekarának hazafias induló után Botár Béla vármegyei levéltárnok pompás díszmagyarba öltözve, a városbáz erkélyén gyűjtő, hazafias tüzellel rendkívül nagy hatás mellett elszavalt Petőfi „Nemzeti dal”-át. A zajos tapavihar és éljenzés után a műkedvelő—dalárda Dományancz Péter precíz vezetése mellett Kálcsay Himausát énekelte el mély hangon. Ezután Márton Gábor, a talentos ügyvédeljölölt tartotta meg ragyogó ékes szözlással március 15. ikét méltóan, gyűjtő és lantastikus tartalmú beszédét, amely a közönséget valóssággal elragadta. A nagylátású beszédet követő éljenzés és taps után a dalárda a Szózatot énekelte. Végül Imecs János dr. ügyvédölök szavalt a Czacor György „Riadó” című hazafias versét ifjonti lelkesedéssel. Az ünneplést a cigány zenekarok hazafias induló fejezték be.

Délben mintegy száz öreg honvédek vendégeltek meg a Kossuth-szálló nagytermében. A 48. és honvédek, akik a szabadságharc diós csatáit végig küzdötték, megindulva telepedtek le a fehérszobák körül a felújítva a régi, diós emlékeket, jó élvágyal fogyasztották el a pártokivüli tokányt és a fölliter bort, lakoma után pedig egy-egy börcsivarra gyűjtötték rá. Adja Isten, hogy hasonló ünnepi lakomában a jövő márciusi napokon is részük legyen.

Este a Kossuth-szállóban hazafias hangvételű volt, a melyen városunk polgárára szép számmal jelent meg. Először a dalkör énekelte kuruc nótákat, majd Mihály Imre kis-énekes szavalt a Endrődi, Március 15. című versét ugyanezen, amellyel az egész közönség elkötelezte. Ezután Daradics Félix ír-ügyvédeljölölt tartott rövid felvilágosítást az evlucioról, Tuzsa István géppolitikáról és az obstrukció lezsereléséről. Az ünneplést fénypompájú Kolonos Dineós urasszony pompás zongorajátéka volt, aki magyar népdalokat játszott a töle megszokott briliáns művészetével és ragyogó technikával. A kedves

A program erre vonatkozó szakasza szabatosan kifejté, hogy állami szervezetünk a korszerű állam minden terhével nehezedik uradalmunkra és a vámközhatalmi viszony mely csak Ausztriát gazdasági, meggátolja önálló gazdasági életünk kifijóedését.

Nem találjuk azonban kifejtve azon eszközöket és módozatokat, amelyek bivatva volnának az önálló gazdasági berendezkedés mélyreható átalakulásánál felmerülhető gazdasági megrázkódtatást céltudatosan és már a jelenben folyamatosan teendő intézkedésekké meggátolni.

A magyar nemzeti jogybank felállítására már a köztudatban ment át és fölötté fontos érdeko gazdasági politikánkban és ezen kívánóságát a nemzetnek természetesen nem már a gazdasági önállóság is involválja.

Ha a gazdasági téren beáll a rég öhajított szakadás Ausztriával, úgy megvalósulnak az új pári programjaink azon pontozatai is, amelyek az ország associalis életének reorganizálását célozzák.

Az önálló vámterület létesülése esetén a munkahány megszünik, az ipar foglalkoztatja a jelenleg fölöslegesen munkázó munkásokokat és így a rohamos elszegényedésnek, valamint a nagyvörveket öltö kivándorlásnak gát lesz vetve.

A létminimum védelme, nemkülönben az adórendszernek jövedelmi progresszív alappon való reformálás, az adórendszer egyszerűsítése, az adók igazságosabb és arányosabb

akazják csapni az alamaszi kenyeres pajtást: épen a tulajdon asszonya és egy ur. Lám, hogy Kisfáy Laci ezelőtt két évvel meghitta őt a lakzárja, ő már akkor látta ezt az esetet. Mert akkor így sóhajtott fel magában:

— Szegény Lacim, szegény Lacim! Minek is házasodtál te meg? Tégod megcsalt a te hitétársrag, ha maga lesz az égből lecsöppent, angyal is. Mert vannak emberek, akik arra szillettek, hogy megcsalják őket.

Es ime kezlik is már csalni Kisfáy. Az asszonya és egy ur: ez a Bajmok Gáspár. Már bizonyomra úgy lesz, hogy megcsalják, mert Boronkaynak jó szeme van. Ma látta ugyan először az asszonyt is, Bajmokat is, de az már elég neki. Ismeri a regénynyket. Kiolvasta ő azt az egymásra való nőszájkból, a kézszorításukból. Szentigaz, hogy még most csak a közepén vannak a regénynek, de csak alkalom nyílik és befejezik.

Iát csak ne fejezzék be, ne! Szegény, szegény Kisfáy Laci, áldott szívű derék pajtás ne csaljnak meg tégodet, bárha jámborságodon szinte kínáld magad erre a már-

tiromságra. Látod, be nagy szerencse, hogy hazajött a te régi kenyeres pajtásod, a híres nagy ember, hogy megpihenjen az öreg szülei ház szindeljes födele alatt. Lám, lám és a nagy ember most egy regényhez ír befejezést, a te hátad mögött folyó regényhez, amelynek hönője egy a szivedhez nőt te jámbor ember. Na neffélj, pompás lesz az a befejezés. Nem loszel te mégsem megcsalva jámbor vajlelkű férj. Itt van a te régi hitújításod. Nagy regényíró a mindonképen!

Iát lássuk azt a regényt. Először is kicsoda-micsoda ez a Bajmok Gáspár? Mert ő volna a regénynek azon hőse, ki bukni fog. Lám, lám, üres ember, közönséges, mindennapi ember ez a Bajmok. Ezt bizony semmi kiválóság nem kvalifikálja regényhőse. Na ezzel hamar lehet majd végezni.

Hát az asszony? Ezt már élvezettel figyelte Boronkay. Ugy állt a dolog (ez már megfigyelés kérem!), hogy az asszony nem az egyéni, nem a férfit szerette Bajmok Gáspárban, hanem a sima modoru, elegáns udvarlót, aki szépeket tud mondani és igen figyelmes is egyzersmind. Iát ez már egy

De nem várt a feleletre Boronkay, hanem belépett a „hátuló házba”, melyet neki rendezett be az a fejrőfejűtő öreg asszony, aki fiamnak szölitja a nagy regényíró. Morthogy tudnivaló a nagyregényíróról, hogy az most „pihen”. A szállófelújába jött e nyáron a sok micsodás fűrő helyett.

Lelül a regényíró a régi faragású, tágas karos székbe lát, mely az öreg uré volt életében és erősen kezdett gondolkozni. Gondolkozott, gondolkozott. amint már az szokás az ilyen nagy agyvelejl embernél, aki minden embert fölapröz az esze peniculusával.

Kisfáy Lacit, a kenyeres pajtást aprözta most hát regényíró. Na, de ezen a Kisfáy épen senmi különös nincs. Csak oly jó, jámbor gyerek most is, mint régen, mikor együtt bujták a többzörösen átjávott kúdás iskolai könyveket. Még alamaszának is az maradt, mi hajdanán volt. De sokszor kellett ez alamaszúsága miatt kirántania a bajból Boronkaynak.

No, most úgy örezte Boronkay, hogy egy löben eset újult meg. Már megint be-

dilettáns—művésznőt a közönség remek-játékáért zajosan ajrasta és tapsolta. Mihály Juliska k. a. esztendő zongorán játszott bravurosan magyar népdalokat. Eután Imecs János dr. ügyvédjelölt is szavalt Jókai. A holt-költészerelmese" című melodráját hazafias buzgóssággal. A senkiséretet Kolonics Dónás udvarosy precízül interpretálta zongorán. Végül a dal-kör énekelt a Kossuth indulót.

— Csiksomlyán. —

A román. kath. tanítóképzőben.

A hazafias eszmékért mindig lelkesedő derék tantájtöbbség ez évben is lelkesülten ünnepezték meg 1848. március 15-ikének magasztos évfordulóját. Az önképzőköri ünnep a következő sorrendben folyt le:

7 órakor az ifjuság eszenitést halgaltott a szűk tanítóképzőbe vonult a az „Önképzőkör" természetben Kossuth nóták lelkes éneklése között várta be a tanári kart. Egyveleg Luciából Donizettiéből, előadta az önképzőkör zenekara, Lac Kálmán IV. éves növendék vezetése mellett. Az ifjuság e nappal is bebizonyította, hogy a zenében mennyire előhaladt: Ünnepi beszédet tartott Gyergyói Gureöffy Csánád önképzőköri elnök, aki lelkes beszédével felkeltette az ifjuságot és a pódiumról a legnagyobb tapsviharral között távozott. A szöveget énekelt a önképzőkör zenekara Lukács Lőrinc IV. éves növendék vezetése mellett. „Talpra magyar"-t szavalt Király Ferenc III. éves növendék, aki már most egyszer gyújtotta lángra a közönséget, most is teljesen átérve adta elő a hazafias költeményt. „Pusztai hangok" Hubaitól, játszott Lac Kálmán önképzőköri zenevezető, aki bámulatra méltó ügyességgel, élvezetet nyújtott a jelenlevőknek. „A vak", írta: Szabó Jenő, szavalt: Blénesy Károly IV. éves növendék, aki a különben is hazafias szellemű költeménnyel lelkes érzelmekeket ébresztett. Március 15-ről felolvasást tartott Baróthy Balázs III. éves növendék, önképzőköri főjegyző, felolvasásában hazafias eszméket emlegetve, mintegy megcsíratta a szabadságharcot és a szavakkal végezte felolvasását: „E sokat szenvedett nép megérdemli a szabadságot!" Hazafias dalokat adtak elő Mihály István és Lukács Lőrinc IV. éves növendékek, harmóniumon kísérték Erdély Sándor negyedik éves növendék, mintegy folytatása volt a felolvasásnak a megcsírattatás szabadságharcnak. A szereplők teh-

ségüknek fényes jelét adták. „A magyar asszony", Gyökösitől, szavalt Sobent Frigyes IV. éves növendék, aki a költeményt valószínű meghatóan szavaltá élénken tükrözve vissza a magyarasszony lezakeretét. „Hunyadi induló", játszott a z-nakar Lac Kálmán IV. éves zenevezető kórműködésével. „Himnusz" énekelt a ifjuság. A hazafias eszméktől áthatott tanulóifjuság a Kossuth nóták éneklése mellett távozott.

A román. kath. főgimnáziumban.

Előkelő, nagy közönség jelenlétében folyt le csiksomlyán március 15-iki ünnepség, amelyet a lelkes és buzgó ifjuság hazafias tanári védősége alatt a nagy nap délutánján rendezett a főgimnázium egyik tanteremben. A nagyteremben, díszes műsor első pontja a „Hunyadi-nyitány" volt, amelyet az ifjuság zenekara adott elő nagyhatással. Albert Vilmos VIII. o. t., önképzőköri elnök gyönyörű, hazafias szelleműl áthatott ünnepi beszédet tartott. Kádár Ferenc VI. o. t. Petőfi „Nemzeti dal" át szavaltá el tülzettel és lelkesedéssel, Dományanc András VI. o. t., igen ügyes begéddé szolójával aratott sikert, majd a kórus Hubert „Talpra magyar"ját énekelt a Riezner Ödön tanár precíz vezetése mellett Gábor Áron, a hallhatatlan ügyes király unokája, Gábor László, VII. o. t., dicse nagyapja történelmi szerepléséről tartott nagyhatású felolvasást. Eután egy „Szabadságharc" című melodráját adott elő Köllönte Géza VIII. o. t., amelynek a szövegét Zsigmond Zoltán képezői tanár írta, zenéjét Dományanc Péter szerozta. A közönség úgy az előadást, mint a szerzőket meg tapsolta. Az ünnepség legkiemelkedőbb pontja volt Balló István, a képzett és nagy tudású tanár látása, buzgó beszéde, aki, mint az önképzőkör vezetője az ifjuság részére kitöltött pályadíjat eredményét hirdette ki. E eszert pályadíjat nyert nyolc ifjusági mű, a többi pedig dícséretben részesült. A közszereletben álló tanárt a közönség és a hátsó ifjuság zajos óváciában részesítette. Eután Bálint Vilmos VI. o. t., szavaltá el igen szép Ábrányi „Március 15-én" című versét. Végül a zenekar a Rákóczy-indulót adta elő.

— Gyergyóremetén. —

Gyergyóremete község polgársága is most ez évben először ta tott 1848. márc. 15-dikének évfordulóján igen szép hazafias ünnepelet, mely a következő műsorral folyt le:

— Látod, látod te együgyű jámbor lelkű Kisfűy Laci, hogy fáradsz térted a te hűsége barátod, csakhogy megmentes az számodra, aki úgy a szívedhez nőt! Ez aztán ember! Csupa szív, csupa nemes lélek!

Hanem azért sok ami sok! Olyan makacsul tartani magát az asszony kegyében, mint ez a leresfejű Bajmok, ez minden regényről számításnak ellentmond. Mert képtenség ez. Lehetetlen állapot. Nincs már mód, valami nagyot kell most tenni; merészen kell játszani!

Egy kicsit félt ugyan Boronkay ettől az utolsó „tollvándótl", de meg tette.

— Tudja Margit — szölt az asszonynak végre. — én boldogult szerelmes vagyok magában...

Csak ennyit mondott, de hámulatos színezkedéssel tudta mondani. A szemébe valóssággal lobogott az az emésztő, láss fénny, mit az éjszakázás lopott oda, sőt mintha kigyult volna az arca is, Mégis csak sokféle tehetőség szorult ezekbe a bohém emberekbe!

Hanem az asszony, ugy látzik, hitte. Egy kicsit furcsa volt, hogy míg ez az on-

Himnusz, énekelt a tanuló ifjuság a közönséggel együtt. Megnyitó beszéd tartotta Kiss Dónos román. kath. plébános, kinek nagy szónoki tehetőségével előadott a igaz hazaszeretettől áthatott gyújtó hatású megnyitja után Pusztás Imre jogászigorló lelkes tülzettel szavaltá el Petőfi „Nemzeti dal" át. melynek minden egyes szakaszát kitörő lelkesedéssel fogadta a hallgatóság. Eután Balázs Elek jogászigorló lépett az emelvényre, akinek tartalmas és lelkes ünnepi beszédét kőnyes eszemekkel hallgatta végig a közönség. A beszéd alatt is, de különösen a betegezés után szűnő nem akart tupszal és ajjenséssel jutalmam a közönség a lelkes ifju szónokot. Következett ifj. Zakariás Antal joghallgató szavaltá, ki a saját alkalmi költeményét igaz érdessel és hővvel adta elő, amelyet szintén élénk megfőljenszett a hallgatóság. Végül a „Szózat" éneklése után mélyen meghatarta a hazaszeretettől ihletve oszlott eszt a közönség éltetvén a hazát és a szereplőket. Id Pusztás Sámuel.

Heti krónika.

Akár az ex-lex, minden affér Pár hónap, mulva véget ér, A harc után beáll a béke, Szélidő-tavasz, ha mit a tél...

Ugron rabonban leszerelt már, A nagyhiós megújulásodott: Csönd lett a fármas parlamentben Lengyel Zoltán is szóltan ott.

A kormánypart oly boldog immár. Nálunk is csillapult szegény: Adás dűhét bekérel váltja S nem bankódik súlyos sebén.

Minek törődjem hát a közel? Nincs több afférom már nekem. Eljön a munka és a béke, Eljön a dal s a szerelem!...

Gara Ákos.

H J R E K.

Györgypál Domokos dr. mandátuma. A képviselőház mult heti ülésén Györgypál Domokos dr. mandátumát véglegesen igazolta, s így a csikszeredai kerület országgyűlési képviselője most már véglegesen Györgypál Domokos dr.

A rendőrszűkítvány lemondása. Mikó Bálint főispán a csikszeredai jegyzővé választotta.

ber színészkedett, az asszonyból hirtelen kiűrt az igaz, félve rejtőgetett érszén. Tágra nyíltak a szemei ugyan a meglepetéstől, de aztán kéjesen megrenkített és se kérdett, se látott, hanem odadobta magát a férfi karjába.

Na mert szegény asszony belesett a kelepcébe és megazertette ezt a jól boltozott, borzas művészfőjt. A Bajmok hosszú szerepeltetése is ugyan mi lett volna más tőle, mint üdvédelem?

Most következnek a regény csattanója. A nagy regényíró, Boronkay Zoltán, ugyanis szépen megcsókolta a szerelmeszöke asszonyt és engedte, hogy az kényeskedre szerint turkáljon a bozontos, dus hajában, mely egészen beomlott a boltozatos, magas homlokára...

Mikor pedi hazafelé botorkált a kis város görbögős utcáin, meggyőződésével morgotta maga elé a kiváló regényírót:

— Szegény, szegény Kisfűy Laci, nem lehet rajtad segíteni. Már te csak arra szűlletél, hogy megcsaljanak...

Futásfalvi József.

kicait súlyosbította a helyzetet. Mertha a férfit szereti vala Bajmokban az asszony, akkor könnyű lenne kiábrándítani belőle. De az udvarlóból?... Hm! itt már csak hangos fegyverek segíthetnek. Szóval udvarolni kellene az asszonynak. Így! Bebizonyítani neki, hogy egy udvarló meg nem minden, több is akad, tehát nem kell golyhos ragaszkodni föltétlenül. Na ez súlyos. Mert még se lehet az, hogy ó. Boronkay udvaroljon a kegyeses pájtása feleségének. De... de mért ne? Hát a cél, a cél? Bizony meg kell lenni.

— Te Pirike — szölt a hűgának egyszerűen csakugyan szóp ember ez a Bajmok Gáspár?

Ez már akkor történt, mikor hozzáfogott a regény befejezéséhez. De nehezen ment a dolog. Mert tartotta magát ez az leresfejű Bajmok. Szóp ember, ez az ember — gondolta, hát az is tetszik az asszonynak. És azért in kérdezte meg a Pirikét, hogy lássa, igaz van-e?

Már haragudott Boronkay, olyan soká tapja magát az az lres ombor. Izszodott, mert nem akart a regény befejeződni.

tot Koyács János lemondását a rendőrkapitányi állásáról a napokban elfogadta a helyettesítéséről és a rendőrkapitányi állásra való pályázat kiírdetéséről gondoskodott.

Új ügyvédek. Agy Endre dr. a napokban vette le kitűnő sikerrel az ügyvédi vizsgát a marosvásárhelyi kir. ítélő tábla ügyvéd vizsgáld bizottsága előtt. A jelen futsal ügyvédi — mint értesültünk — Csikszentmártonban tudja megnyitni ügyvédi irodáját. — Gergely Elek dr. ügyvédi irodáját Győr városánál megnyitotta.

A választói jog reformja. A Tisza kormány az országgyűlési képviselőválasztói jog szabályozását is célul tűzte ki. A reform előkészítése végett a hadügyminiszter e hó 15—31-iki időben statisztikai adatok gyűjtését rendelte el. Tisza reformja koránt sem foglalta magában azokat a garanciákat amelyek a választói jog nemzeti alapon való szervezését biztosítják s így még ha keresztül menne is a javaelát, a nemzet kevés hasznát veszi. Csikszerezében már javában folyik a minden 24 évet betöltött férfi köteles a részére hatóságilag köldött statisztikai leveket kitölteni.

A csikmezei közigazgatási bizottság ülése. A vármegyei közigazgatási bizottság március havi rendes ülését e hó 14-ikén tartotta meg Mikó Bálint főispán előlétele alatt. Az ülés kevés ügyet tárgyalt, amelyek közül érdekesebb a valás- és közoktatásügyi miniszter leírata, melyben az állami és községi tanítók közt gyakorivá vált fegyelmi esetek gyors elintézését a bizottság fontos feladatává teszi. Herberg Károly vállalkozó, Szántó Samu dr. ügyvédé utján, megfelelőbbé a Kászonyakabfalva községében a „Nagyasszony” nevű erdőrése fájának eladására írat évi január 20-ikán megtartott árverésről s a közbirtokosságnak azt a határozatát, amelylyel a kérdéses erdőt 13420 koronáért Deutsch Lipótnak engedte át, felelőseében Herberg Károly 1342 koronával ígérve többet az erdőért. A közigazgatási bizottság a felelőseésnek, és utóajánlatának helyt adva, az árverést megsemmisítette s a Herberg Károly által tett 14762 koronás utóajánlat figyelembe vétele mellett az újabb árverést elrendelte, mert a közbirtokosság az 1898. évi XLX. t. c. 39. §-ában foglalt intézkedéseket nem tartotta be. Ezután még több kisebb ügyet intézett el az ülés.

A sorozás. Az obstrukció leaszorelőse következtében a képviselőház az 1903-iki utonjavaslatot megszavazta, s így most már e hó 21-én hőtőfn már megkezdődik a sorozás, a hivatalos lap tegnapi száma közli a két katonai szentesítést és a honvédelmi miniszter rendelkezését, a melyben megállapítja a sorozás idejét és módoszatait. E szerint a sorozás e hó 21-én kezdetét veszi s április végéig befejezést nyer. Egy hét múlva nálunk is kezdetét veszi a sorozás.

Negyelvi költségvetés. Monthogy a csikszentmárton—csikfalvi jótékony négyelnek 1904. márc. 17-ére kitűzött rendes évi költségvetése a tagok meg nem jelenése miatt nem volt megtartható, tekintet nélkül a megjelendő tagok számára, a gyűlés f. évi március 27-én d. u. 2 órakor az olvasókból helyiségében lesz megtartva, melyre az önzés alapú, rëndes és pártoló tagokat tisztelettel meghívja a előlétség. A gyűlésen társorona a következő: I. Elnöki megnyit. 2. A múlt költségvetés jegyzőkönyvének felolvasása és hiteltelése. 3. A tükári jelentés. 4. A végülmi bizottság elszakolása. 5. Indítványok. Csikszentmárton, 1904. március hó 20-án Bardóc Gyula, tükár; özv. Márton Ferencé, előlé.

Borky Ferenc társulata. Borky Ferenc megbízó szinés gárdája, amely az elszult városban városunkban oly nagy sikerrel

szerepelt, jelenleg már több hót óta, Gy. szentmiklóson játézik s mint lapunknak írják, az ügyes társulat az izléses repertoárjával es gougos előadásával ott is teljesen megnyerte a közönség rohoaszenvét. A szintársulatról a „Gyergyó” cz. lapunkunk legújabb számában a következőkötök írja: Borky Ferenc szintársulata a második bérletet jászosa közepes pártolás mellett a szinészek karácsonyig ugylátezik nálunk marad. Az előadásokkal a közönség általában megvan elégedve s tetazósóunk minden alkalommal kifejezést is nyújt. A múlt hét a jutalomjátékok hete volt. Telt ház mellett tüntetett a közönség Jászai Olga mellett, kinek kedden volt jutalomjátéka. csütörtökön pedig oztatlan elismerést nyilvánított a jutalmazott Pálffyval szemben. Jövő héten a társulat kedves és tehetséges pirimadonnája, Aranyosy Bolla veszi ki jutalomjátékát. Bárba u társulat még 14 napig marad együtt — nagy társadág és költséggel közszól az igazgató a Magyar Színház szenzáció ujdonságát, „Sherry”-t bemutatni, mielőlt a próbák sorányen folyanak.

A csikszentmárton-csikfalvi négyel működése. A belügyminiszter a csikszentmárton-csikfalvi jótékonynégyelről alap-szabályt a működését jogának a záradékával a napokban megörösítette.

Aki kerjett szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, ez lesz a magunkkal köldött Mauthner Ödön es. ez kir. udvari megkereskedésében Budapeston, Rottenbiller-utca 33. u. cög idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra minden-kinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismrt, világírt, kitűnő magvakon kívül, meg a különböző érdekes és megjelő konyhakerti- és virágujdonágoknak egész sorozatát is tartalmazza.

A „Zemlé Magyarorszá” zo gora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XI-dik évtolyam 6-dik füzete a következő szép zeneműujdonágokat közli: I. Dócy József „Haj hu én s nyári égen perzselő nap lehetnek” magyar dal. II. Tilzer H. „Vasárnap délután” dalkeringőt. III. Hetényi (Heidelberg) Albert „Marche Japonaise” Japán indulót. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekudvölőnek kiváló fontoságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté úgy hogy előlétezi az érdemeesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek a havonta kétszer megjelölő füzetekbe kapják. Előlétező ára egész évre 24 füzetre 12 korona félvre 12 füzetre 6 korona negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előlétehető az e számmal lejárt I. évfolyadra, valamint a meginduló II. évfolyadra es az előző évfolyadokra is a „Zemlé Magyarorszá” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapeston, VIII. József körút 22. 24. hol egyuttal minden nyomtatásban megjelölő zenemű a legolesebben megszerezhető.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni. Mauthner-féle magvakat veszenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön es. ez kir. udvari megkereskedésében Budapeston, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított legnagyobb csiraképeséggel bíró fajtájza magvak árai alacsonyok. Különsen felemlítendők az impregnált takarmánvörpá-magvak es a legnemeesebb gabnafélék dus választéka.

KÜLFÖLD.

Az orosz japán háború.

Eddig Kína csak hallgatagon vetü rószot a kolektászi háborúban, de most már ki-pattan a „sárga veszedelm” tika s nyílt eménynt képez, hogy Japán es Kína közt „titkos” szövetség áll fenn, amelynek értelmében Kína nyolcvan ezer katonát küld Mandzsuria határára. Kína csak arra vár, hogy Japán nagyobb győzelmet arasson, azután a menyei birodalom mozgósítani fog Oroszországgal ellen. A harcstéren különben minden csendes.

Uralkodók veszedelme.

Vilmos német császár es Alfonz spanyol király élete a napokban ugyancsak komoly veszedelmeben forgott

A két uralkodónak vigói tartózkodása alkalmával egy incidens történt, amely nagy izgatottságban tartotta a lakosságot.

A német császár es a spanyol király a Nimez Balbruda ágyunaszádon sétákirándulást tett a Vigó folyón s éppen akkor a níkor a naszád a folyó torkolatához közlekedett, két másik hajó összelitközött s egy pillanatig úgy látszott, hogy az ágyunaszád is nagy veszedelmebe kerül. A naszád parancsnoka oly ügyesen kormányozta hajóját, hogy elkerülte a veszedelmet. A másik két hajót sem érte nagyobb baj.

A liberális Franciaország.

A párisi kamara a napokban bizalmat szavazott a Combes kormánynak azért az erélyért, amelylyel a kongregációk ellen az oktatási világinázásútanák es a szociális akcióknak az érdekében fellépett s helyesléleg vette tudomásul a francia kormány nyilatkozatait es a végrehajtásra vonatkozó intézkedéseit.

Válasz az Alkotmány cikkére.

(Beküldött.)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az „Alkotmány”-nak folyó évi 58-ik számában „Csik dolgok” címen „Pessimista” aláírással egy levél jelent meg, melynek belejött része a csiki tanítókat teljesen rósz szinben tünteti fel. Neveket nem említi, s mivel Csikban községi tanítók kevesen vagynak s mert egy régebbi tanítói gyűléstőlünk történt vitaközbeszárunkat is rósz szinűleg féltre magyarázza; mindaddig míg neveket nem említi es önmagát is meg nem nevezi — váljait „Pessimistára” vissza dobja es piszkos leveleink a községi tanítókra vonatkozó részét alján rágalomnak nyilvánítjuk. Ha cikkeben névleg szól a tanítókról, szavunk se lesz levelehez, de mivel több községi tanítóról általános-ságban beszél, úgy ezen hozzászólásunkat kénytelenek valánk megtenni.

„Csikban”. 1904. március hó 13.

Péterffy Árpád.

Márton Károly.

kövés Ignyé.

Eltes Lajos.

községi tanítók.

NYILTÉR.

Az o rrvathoz küldésükért az alábbi felolias. Szerk.

Szám 114—904.

Bf.

Ó Felsege a király nevében

A csikszerezai kir. törvényszék mint büntelő bíróság az Antalfy Gábor kir. törvényszéki bíró elnökelte alatt Jerzsák János kir. törvényszéki bíró, Száva Antal királyi törvényszéki albíró, valamint Veress Árpád királyi törvényszéki aljegyző mint jegyzőkönyvezető részvevtele mellett, a vádtanácsnak 1903. évi 4480. szám alatt kelt vádhatározatában Botár Béni, Botár Adolf, Gál Sándor es Gégő Sándor ellen sajtó úján elkövetett rágalmazás es becsületsértés vétsége miatt foglalt vádfölből a királyi törvényszéknek 1903. évi 4480. szám

alatt kell végzése folytán Dr. Csiky József ügyvéd helyettese Márton Gábor ügyvédjelölt mint magánvádoló képviselőjének, a szabadlábban lévő vádlottaknak, Bartha Ignác ügyvéd mint Gál Sándor és Gegő Sándor vádlottak védőjének jelenlétében 1903. évi december hó 14-ik napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után következőleg

I T E L T

A királyi törvényszék mint büntető bíróság I. Botár Béni vádlottat, a ki csiktaploczai születésű kolozsvári, lakos, 24 éves, román. kath. vallású nőtlen, vagyonatlan, joghallgató, jelenleg egy éves önkényes a császári és királyi 51-ik gyalogezredben Kolozsvárt. —

II. Botár Adolf vádlottat, ki csiktaploczai születésű és odavalló lakos, 21 éves, román. katolikus vallású nőtlen, vagyonatlan, joghallgató, katona kötelezettség alatt még nem áll.

Bűnösöknek mondja ki a büntető-törvénykönyv 258. §-ában írt, a büntető törvénykönyv 259. §-a szerint minősülő sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében mint a büntető törvénykönyv 70. §. szerinti tettes társukat elkövetve az által, hogy a Csikszeredában 1903. évi március hó 21-én megjelent s nevezettek közös meg egyezése folytán Botár Adolf vádlott által szerkesztett „Nyílt levél a közönséghez” című nyomtatványban Csedő András ügyvédjelölt magán vádlól az azon valódisága esetében, nevezett a közmegvetésnek kitévő tény állították, hogy az valóságos stoicai nyugalommal már annyiszor viselte pófáján indiscret találkozások szegény-foljait”, s ezen nyomtatványt nyilvánosan terjesztettek.

Továbbá I. Botár Béni, II. Botár Adolf vádlottakat s III. Gál Sándor vádlottat a ki csiktaploczai születésű és lakos, 26 éves, római katolikus vallású, nőtlen, vagyonatlan királyi adótsízt, tartalékos a császári és királyi gyalogezredben, IV. Gegő Sándor vádlottat a ki csiktaploczai születésű és csikszeredai lakos 24 éves román. kath. vallású nős, gyermeke nincs, vagyonatlan, magyar királyi posta-és távirtd. segédlistáz, tartalékos a császári és királyi 82-ik gyalogezredben bűnösöknek mondja ki a büntető törvénykönyv 261. §-ában írt ennek 2-ik tétele szerinti minősülő és büntetődel sajtó útján elkövetett becsület sértés vétségében mint a büntető törvénykönyv 70. §-a szerinti tettes társukat elkövetve az által, hogy a „Csikszereda” című heti lapnak folyó évi február hó 22-ikén megjelent 8-ik számának „nyílttéri” rovatában Botár Béni és I. r. sui aláírással közzétett s közös akaratú, elhalálozással szerkesztett cikkben Csedő András magánvádoló ellen azon meggyalázó kifejezést használták: „emberi méltóságát és tisztességét elzárta borba merítette”.

Ezért elítéli I. Botár Béni és 2. Botár Adolf vádlottakat a büntető törvénykönyv 259a, 261. §-ának 2. tétele alapján a büntető törvénykönyv 92. 96. és 102. §-ának alkalmazásával a rágalalmazásért: az 1892. évi XXVII.

törvénycikkben meghatározott czeleokra fordítandó s 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett a csikszeredai királyi ügyészhez befizetendő 30—30 korona fő és 10—10 korona mellékbüntetésre, a becsület-sértésért a fent megjelölt czeleokra az ott kitelt idő alatt és következőmenyék terhe alatt fizetendő 20—20 korona fő és 10—10 korona mellékbüntetésre.

3. Gál Sándor és 4. Gegő Sándor vádlottakat a büntető törvénykönyv 261. §-ának 2-ik tétele alapján a büntető törvénykönyv 92 §-ának alkalmazásával a már megjelölt helyre és czelepra az emelt idő alatt és joghatárny terhe mellett fizetendő 20—20 korona fő és 10—10 korona mellékbüntetésre.

A pénzbüntetések behajthatlanság esetén a büntető törvénykönyv 53. §-a alapján minden 10 korona helyett 1 nap s így Botár Béni és Botár Adolf vádlottaknál összesen 7—7 nap, Gál Sándor és Gegő Sándor vádlottaknál összesen 3—3 nap fogházra lesznek átváltoztatandók.

A büntető perrendtartás 480. §-a alapján kötelezi vádlottakat arra, hogy az eddig felmerült s összesen 34 koronát tevő büntügyi költségeket egyetemlegesen, az ítélet végrehajlásával felmerülőndöket pedig személyenként az igazságügyi kincstárnak az 1890. évi 43 L. az 9. §-ában meghatározott végrehajtás terhe mellett fizessék meg, ezeket azonban az utóbb idézett törvénycikk 4 §-ának 2-ik bekezdése alapján egyelőre behajthatlanoknak nyilvánítja.

Továbbá a büntető perrendtartás 480. §-a alapján egyetemlegesen kötelezi vádlottakat, hogy Csedő András magánvádoló a képviselével felmerült költség fejében 120 koronát 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessenek meg. Gál Sándor és Gegő Sándor vádlottakat a büntető törvénykönyv 258 §-ában írt a büntető törvénykönyv 259. §-a szerinti minősülő sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségének vádjá alól a büntető perrendtartás 326. §-ának 2. pontja alapján felmenti

S végül a büntető törvénykönyv 227. §-ának első bekezdése alapján megrendelet, hogy ezen ítélet indokával együtt a helyben megjelenő „Csikszereda” című hetilapban az elítéltek költségére közzételések

I N D O K O L Á S.

A Csikszereda megjelenő „Csikszereda” című hetilapban folyó évi február hó 22-én megjelent 8. számában Botár Béni és társai aláírású egy nyílttéri cikk jelent meg: s ezl követőleg folyó évi március hó 21-iki kelettel a „Friss Ujság” című napi és a „Csiki Lapok” című heti lap mellékleteként terjesztett egy „nyílt levél a közönséghez” című nyomtatvány Botár Béni, Botár Adolf, Gál Sándor és Gegő Sándor aláírással a melyek a nyílttéri cikkben névmegjelölés nélkül irányatosan, a „Nyílt levél” című nyomtatványban pedig nevének kitételével Csedő András ügyvédjelölt, csikszeredai lakos ellen irányultak.

Nevezett ezen cikkekből szemlélyére nézve sértő állításokat találván az 1636. és 1911—909. bf. számok alatt beadott panaszában Botár Béni, Botár Adolf, Gál Sándor és Gegő Sándor ellen a büntető törvénykönyv 258. 259i továbbá a 261. §-aiba ül-közök két rendbeli becsület-sértés és rágalmazás vétsége miatt lelt feljelentést, mely vádját időközben módosította és pedig úgy, hogy a nyílttéri cikkekből foglalt sértő állításokért becsület-sértés, a nyílt levélben foglalt valóban tényekért rágalmazás vétsége miatt kérte vádlottakat felelősségre vonni, a miért nevezettek vád alá is helyeztettek. A főtárgyaláson azonban, a becsület sértés tárgyi tényálladékaul a nyílttéri cikk azon kifejezését jelölte meg: „emberi méltóságát és tisztességét borba merítve”, a rágalmazás tényálladékaul pedig a nyílt levél ezen passzusát: „valóságos stoicai nyugalommal már annyiszor viselte pófáján indiscret találkozások szegény foljait

A királyi törvényszék a nyílttéri cikk és a nyílt levél megjelenéseinek előzményeire nézve a főtárgyalás adatai alapján mivel e tekintetben a valódiság bizonyítását vádlottak jogos magánérdekének megóvása céljából elrendelte, azt állapította meg, hogy a csiktaploczai intelligens ifjuság által folyó évi február hó 14-én este rendezett táncmulatságon, amelynek rendezői között voltak vádlottak is, sértett Csedő András pedig a rendezésbe való részvételét visszautasította, nevezett előzetes mulatás után jókedvű állapotban megjelent s itt a jegyváltásnál a pénzérti arszalt föl akarta tőnteni, majd egyik társadalmi osztlály jelenlévő tagjait sértő éneket kezdett dalolni s a mint a tánc kezdetét vette, kurjongatással, folytonos labdogtatással táncolni kezdett s ezt annyira feltűnően tette, hogy többen megbotránkozok viselkedésén, ugyanarra. hogy a rendezőség több ízben kénytelen volt rendtartatítani, azonban ez sem vezetett eredményre, jó ideig, míg végre Gegő Sándornak sikerült őt onnan eltávolítani.

Sértett ezen viselkedése folytán vádlottak, hogy az általuk rendezett mulatság hírnevét megóvják s a tényállást a közönség előtt a megindult megbélyegző hírekkel szemben felderítsék, tették közzé először a nyílttéri cikket a minthogy mértett az erre adott nyílttéri válaszában a rendezőség legtöbb tagját o yannak jelölte meg a kikkől lo vagian elégtelent nem vehet, bocsátották ki a nyílt levelet.

Minthogy sértett őt magánvádoló illetve képviselője a főtárgyaláson előterjesztett vádjában csak a fennlelt jelzett kifejezéseket illetve állított tényeket inkriminálta, ezek elajében pedig a büntető törvénykönyv 201. §-ában írt becsület-sértés utóbbiban pedig a büntető törvénykönyv 258. §-ában írt rágalmazás vétsége kötségelelt megállapítható előbbiban meggyalázó kifejezések, utóbbiban azon állított tény miatt, a mely valódisága esetében sértettet a közmegvetésnek teiné ki.

S minthogy vádlottak azt, hogy sértett a mulatságon való megjelenésé

megelőzőleg azért mulatott és élvezett volna szemes tulokat, hogy ilyen állapotaiban a vádlottak és társaik által rendezett mulatságot megrontsa, nem bizonyították a nyitléri ezikkben használt meggyázó kitéjezések alapján pedig vádlottak ezt állították.

S minthogy a rágalmozás vétségét megállapító b-mebb jelzett tényállások valódiságának bebizonyítása a büntető törvénykönyv 264 §-ának 2-ik pontja szerint megengedve nincs.

S minthogy vádlottak mindkét cselekményt a saját útján követték el, a királyi törvényszék vádlottak büntetési a rendelkezési rész szerint beismérésük alapján megállapította illetve Gai Sándor és Gegő Sándor vádlottakat a rágalmozás vétségének vádja alól felmentette, mert tagadásukkal szemben, hogy a nyitl levél közzétételében, vagy terjesztésében résztvettek volna a Botár Béni vádlott vallomásaán kívül másbizonyítékot fennforogni nem látott, ezt pedig a büntetési megállapítására elegendő alapul nem fogta el.

A büntetés kimérésénél a királyi törvényszék mint nyomatókor enyhítő körülményeket vette figyelembe, vádlottak büntetlen előéletét, beismérését s az, hogy a kérdéses ezikk megírására és közzétételére magánvádlónak a hálfon tanúsított viselkedése készítette, súlyosító körülmény híján a büntető törvénykönyv 92. §-át alkalmazandónak találva vádlottakat a rendelkezési részben közt s büntetőségükkel rányban álló pénzbüntetéssel sújtotta.

A büntügyi költségekre s azok behajthatanságára és az ítéletnek a "Csikszereda" című lapba való közzétételére vonatkozó intézkedések a rendelkezési részben felhívott törvényszakszövegeken alapszanak.

A magánválló képviselével járó költségek a büntető perrendtartás 479. §-a szerint büntügyi költséggel képezvén azt a kir. törvényszék a teljesített munka arányához képest 120 koronában megállapította s ennek megfizetésére a büntető perrendtartás 480. §-a alapján vádlottakat egyetemlegesen kötelezte.

A kir. törvényszéktől:

Csikszeredán, 1903. december

H-én.

Dr. GULLYA,
elnök.

SZOPOS,
jegyző.

Élő virágok

Ugy mint: Róza, Szegő, Kamélia és szebbnél-szebb mell-eszokrok kaphatók átírtánál

a husvéti ünnepek

alkalmából, valamint bármikor is a legjutányosabb árban szerzeszitek be a névnapokra és esküvőkre szánt eszokrok.

Biró Dénes.

Csikszereda, Apaffy M. ut.

Erdélyi kintő turót

minőségű bődön szállít utánvéttel jutányos árban Naf-tali Vilmos, Balázsfalva (Erdély). Képviselet jutalék mellett felvételük.

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában, első díjszabás mellett.

Ne vegyen senki hangszert míg

Reményi Mihály

műhangszerész, cs. és kir. szabadsalom-tulajdonos, a Magyar Királyi Zeneakadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

KÁVÉ

	Kilóna korona	Pörkölt kávé s koronától felfelé
REKLÁM KÁVÉ Santos faj tisztá	1.80	
SUPERIOR háziarúsi tisztá ízell	2. —	
JAMAICA nagyüzemi világos . .	2.20	
DOMINGO előkelő jó, JÁVA faj	2.40	
CEYLON Salvador Cuba faj	2.60	
JÁVA kávé libériában dróis tony	2.40	
Lozf. MALABÁR vagy Martinik	2.80	
Legfinomabb és nagyüzemi CUBA,		31.20-tól
PORTORICO, MOCCA vagy arany		33.40-ig
JÁVA		32.40-tól
GYÖNGYKÁVÉ minden faj.		33.00-ig

4 és fél kiló postacsomagokban, ha cihéféle is, bérmentve küldünk bárhol, postadíjért szá-ítunk 42 és 72 állért csomagoként. Csomagolási s állítolvasat nem számítunk.
Mindon szavónk ajánlókba kapja egy hozzáuk bukklandó bármily kis fénykép után a t u a g y s á g u f é n y k é p d í t és csak a díszes blakirozott papirkérdő és vámetr számítunk 3 koronát. A kép használatosága és művészeze kivitelérei minlon irányban közszoklók

Continental kávéiport társaság.
Budapest, V., Lipót-körút 13.

Biztos keresetel nyújtunk minden áll-lón egyannak sor-jegek előadásával új törvényes módzerülük szerint Nem részelet-úlat, Ajánlatok intézendők: „Sorsjegy letéti bank”-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

Megjelent! Első legújabb magyar szá-lyán 350 oldal, 110 rajzsal, magánüzemi tan-lyán 10 koroná, kéte 12 koroná, fórt és mit szoklak részére. Fehérnemű ezikkönyv 1 koroná, Szabászatra tanítványokat előgatók.
Mehr Sámuel.
oklevéles műszabász tanítói.
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/II.

Szerelők és bádagosok

figyelmébe!

AUGENSTEIN HUGÓ, Budapest, VII., Wess-lyán-utca 113. Mindennemű irólások, eszok-rok és az összes világiatú felszerelési anyagok raklára Különle: árge-és vörös rész azalái lapok.

Pragan Alvis fámuragyára.
Dícs-Budapest.
speciálta világiatú ezikkben.

Gumi-sárczipők (kalocsai)

vizmentes gumi hócipők meleg teveszőr béléssel, nők és gyermekek rí-szére; teljesen vizmentes gumi vadász-eszizmak férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyártmány a szent-pétervári gumicizipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYÁK: Halitax, Jackson Haines, Gazella és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

Schottola Ernőnél Budapesten,

VI., ANDRÁSI-UT 2. SZÁM.

Arjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálók.

Pályázati hirdetés.

Csikszereda r. l. városban üresedésben levő városi állatorvosi állásra Csikvármegye alispánjának 6177/903. számú rendeletére ezennel pályázatot hirdetek. Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják hogy szükséges képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi március 30-ig nyújtsák be.

A városi állatorvos fizetése 800 korona, a melyen kívül a vágatási biztos, illetve hus szemle teendők végezéséért szabályrendeletileg megállapított díjazás jár, mi körülbelül évenként 500 koronára rug.

Megjegyeztetik, hogy fentemlített díjazásokért a megválasztott állatorvos köteles a heti és országos állatvásárok alkalmával a vásárszakértői teendőket is végezni, magánygyakorlat azonban folytatható.

Csikszereda, 1904. február 27-én.

Dr. Ujfalusi Jenő,
polgármester.

Mindenemti (szinarany, platin, ezüst, réz) fémek zománccal fogtömés, foghúzás, fogtakarítás és műfogak készítése

Veress Sándor dr.

fogorvosi és fogtechnikai műtermében

CSIK-SZEREDÁBAN

Lázár Domokos-féle ház
(szemben a Kossuth-szállodával) emeletén.

Rendelés délután 1/2-től 5-ig.

Szolid és szabott árak!

Figyelemre méltó!

Alulírott ajánlja be szives megrendelői a nagyérdemű közönségnek szives figyelmükre megérkezett és legkényesebb igényeket mind a telben kielégítő

TAVASZI és NYARI
finom gyapju és kamgarn szöveteit.

Egyuttal melőtt b. megrendelőimnek eddigi szives pártfogásukért hálás köszönetet mondanék, kérem a b. megrendelőim, valamint a n. é. közönség további szives pártfogását, azon ígéretem mellett, hogy ugy mint eddig ezután is szem előtt fogom tartani a legszolidabb árak mellett való előzékeny kiszolgálást.

Vagyok szolgálatukra kész kiváló tisztelettel

Dóczy János,

férfi szabó Csikszereda (saját háza).

Pontos kiszolgálás!

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy az eddig a SZULTÁN GERGELY ur házában levő

BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ-ÜZLETEMET

ez évi március hó 1-én MICHNA RUDOLF ur házába (Hegy-utca) helyeztem át. — Midőn ezt tudatom, kérem a tisztelt közönséget, hogy eddig tanúsított szives pártfogásában továbbra is megtartani kegyeskedjék.

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogásába ajánlva magamat, maradok kiváló tisztelettel

Borsodi Géza borbély és fodrász.

U j ü z l e t t

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség becses tudomására hozni miszerint, Csikszeredában az Apafi Mihály-utca 250. szám alatti Biró Imre-féle házban, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

Bádogos műhelyt nyitok.

Európanevezetesebb városokban, úgymint BUDAPEST, BÉCS, DREZDA, BERLIN, ZÜRICH, LYON és MAIRSEILLES városokban szerzett tapasztalataim után azon helyzetbe jutottam, hogy városunkban a bádogos iparszakhoz tartozó, bármily kivitelű munkát elvégeztethetők.

Műhelyemet igyekeztem oly gépek és műszerekkel berendezni, melyekkel a legkényesebb munkák pontos és szolid kivitelére képes vagyok.

Bátorkodom továbbá említeni, miszerint elvállalom az ÉPÜLET és TORONYMUNKÁK terv- és szakaszterti kivitelét, úgyszintén FÜRDŐKÁD és KONYHA FELSZERELÉSEKET.

Zománczott edényeket állandóan raktáron tartok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Berkovics Samu,

dombormű és épület bádogos mester.

Csikszeredában, Apafi Mihály-ut. 250. sz.

Szolid árak!